

Тема: ПРИГОДИ НА БЕРЕЗІ СИНЬООКОЇ ДЕСНИ. В. ЧУХЛІБ «ДЕСНЯЧКИ»

Мета: вчити складати план тексту, давати характеристику дійових осіб, виділяти опис пейзажів, зовнішності дійових осіб;^Aзикликати у читачів інтерес до читання твору; вчити складати міркування щодо ставлення до природи; виховувати турботливе ставлення до природи, відповідальність за свої вчинки.

ХІД УРОКУ

і. Організаційний момент

п. Вправи для вдосконалення читацьких навичок

1. Вправа для формування уміння розширювати й уточнювати висловлювання. *Гра «Запитайте — відповідайте!»*

Вчитель промовляє речення, учні ставлять запитання за його змістом і відповідають на них.

Хлопці любили відпочивати на берегах синьоокої Десни.

—Хто любив відпочивати на берегах синьоокої Десни? (*Хлопці*)

—Що роблять хлопці на берегах синьоокої Десни? (*Вони люблять відпочивати.*)

—На берегах якої ріки люблять відпочивати хлопці? (*На берегах Десни*)

—Чи люблять хлопці відпочивати на берегах Десни? (*Люблять*)

—Хто ходить до берегів Десни? (*Хлопці*)

2. Робота над скоромовкою.

—Прочитайте скоромовку мовчки.

Весна дивилась на Десну,
Десна не дивувалася.

Чому Весна та на Десну ч Дивилась й дивувалася? Учні читають скоромовку виразно, напівголосно в помірному темпі; швидко; дуже швидко. Кілька учнів декламують скоромовку в різному темпі.

ш. Повідомлення теми та мети уроку

—Сьогодні на уроці ми прочитаємо уривок із книги Василя Чухліба «Олень на тому березі», в якій письменник з любов'ю пише про ваших ровесників, які живуть на берегах синьоокої річки Десни.

IV. Опрацювання оповідання В. Чухліба «Деснячки»

1. Підготовка до читання. Словникова робота. Читання стовпчиків слів (швидко і

правильно). <i>Взабрід</i>	<i>либонь вимальовано</i>	
<i>баржа</i>	<i>забаглося</i>	<i>партизанський</i>
<i>докоряє</i>	<i>хутенько</i>	<i>опецькуватий</i>
<i>знеможено полохаєм</i>	<i>сколихнулася</i>	
<i>сухопутний роздратувати неповороткий</i>		

— Прочитайте спочатку прикметники, потім — дієслова і прислівники.

— Поясніть значення слів *неповороткий* (*повільний, незграбний у рухах*)' *опецькуватий* (*невисокий, але товстий, незграбний*).

2. Читання твору «ланцюжком». Перевірка первинного сприймання

— Де і коли відбувалися події?

— Назвіть дійових осіб оповідання.

— Що любили робити хлопці на березі Десни?

3. Вибіркове чхання. Робота над змістом.

— Хто першим прийшов знайомитися до Тимка? Прочитайте опиі зовнішност Валерки.

— Знайдіть абзац, в якому описано Десну.

— Чому хлопчаки сміялися з Тимка?

— Прочитайте, що Тимко розповів про своє село.

— Як хлопці ловили рибу? Доведіть словами твору.

— Що таке «Альбатрос»? Прочитайте опис човна і його команди.

— Для чого хлопці брали човна? Зачитайте.

— Від чого застерігав хлоп'ят бакенщик дядько Назар?

— Прочитайте, що робив на річці бакенщик. Знайдіть його розмірковування про Десну.

— Знайдіть розмову хлопчиків із Вадьком. Прочитайте її за особами.

— Як ви вважаєте, чому Вадько так поведився? Як ви гадаєте, хтс у творі головні герої

4. Вправа для розвитку швидкості читання. Гра «Хто читає швидше?»

— У СКІЛЬКОХ абзацах міститься слова «дядько Назар»? (У чотирьох)

— Знайдіть абзаци зі словами: в новій оселі; чайки шугають; веселка коромислом стає, червоноперого окуня; пихкав люлькою.

5. Поділ оповідання на частини, складання плану. Орієнтовний план

1) Зустріч із Десною.

2) Перше знайомство з соколівськими хлопчаками.

3) Малі рибалки.

4) Човен «Альбатрос» і його команда..

5) Повчання бакенщика дядька Назара.

6) Суперечка з Вадьком.

7) Справжні деснячки!

6. Характеристика дійових осіб.

— Які риси характеру властиві хлопцям? Доведіть свої думки рядками твору.

— Хто з дійових осіб вам подобається? Чим?

— Кого вам шкода? Чому?

— Кому з героїв ви хотіли б дати пораду? Яку?

V. Підсумок уроку

— Яке оповідання ми сьогодні читали? Яка його головна думка?

— Як по-іншому ви назвали б цей твір?

VI. Підсумок уроку

Читати, переказувати оповідання за планом.